

Αριθμός	_____
Επίθετο	_____
Όνομα	_____
Όνομα πατέρα	_____

THE G C SCHOOL OF CAREERS
NICOSIA

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Σχολική χρονιά 2019 - 2020

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

(Αυτό το γραπτό αποτελείται από **12** σελίδες, συμπεριλαμβανομένης της σελίδας αυτής).

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

2019 - 2020

Χρόνος 1 ώρα και 30 λεπτά

**ΚΑΛΗ
ΕΠΙΤΥΧΙΑ!**

Για Επίσημη Χρήση

ΔΗΜ. ΕΚΦΡ.
ΚΕΙΜΕΝΟ
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
ΛΕΞ. ΑΣΚ.
ΣΥΝΟΛΟ

Απαντώ σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις

A. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ (20 μονάδες)

Επιλέξτε ένα από τα τέσσερα θέματα και γράψτε μια παράγραφο των 80 λέξεων περίπου.

1. Δουλεύοντας σε μια ομαδική εργασία για το σχολείο.
2. Η πιο συγκινητική εμπειρία μου ως μέλος των Μικρών Εθελοντών.
3. Μια χειμωνιάτικη βόλτα στην παραλία.
4. Ένας συμμαθητής μου πέφτει θύμα σχολικού εκφοβισμού μπροστά στα μάτια μου.

B. ΚΕΙΜΕΝΟ (40 μονάδες)

Διαβάστε αργά και προσεκτικά το πιο κάτω κείμενο και απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Η λατρεία της μάθησης
(Οι Επισκέπτες, Διασκευή)

Διδώ Σωτηρίου

Στο πιο κάτω κείμενο μιλά η **Ελισάβετ Μουτσάν – Μαρτινέγκου (1801-1832)**, μία από τις πρώτες Ελληνίδες συγγραφείς. **Διηγείται σε ένα νεαρό κορίτσι της σύγχρονης εποχής, την Ντορίτα, το πόσο δύσκολο ήταν στην εποχή της μια κοπέλα να μάθει γράμματα και γενικά να έχει δικαιώματα.**

Έρημη πέρασα τη σύντομη ζωή μου, δίχως καμιά επικοινωνία με τους ανθρώπους, μέσα στο καταθλιπτικό περιβάλλον του αρχοντικού μου. Εμπόδια έβαζε συνεχώς η πατρική εξουσία στον αγνό πόθο μου να μορφωθώ, να σταθώ χρήσιμη κι εγώ στην ανθρώπινη κοινωνία. Ωστόσο, αντιστεκόμουν, έμαθα σχεδόν μόνη μου να γράφω, να διαβάζω. Και να φανταστείς πως ήμουν οχτώ χρονών κι ούτε το αλφάβητο δε μου είχαν μάθει. Κι αυτό σ' ένα σπίτι με πατέρα και αδελφό, που τελείωσαν ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια, το σπίτι του άρχοντα της Ζακύνθου, Μουτσάν.

Αυτοί ταξίδευαν και γλεντοκοπούσαν στην Ιταλία και στη Γαλλία κι άφηναν τη δυστυχισμένη τη μάνα μου, την αδελφή κι εμένα έρημες στο σπίτι, κλειδωμένες η καθεμιά στο δωμάτιό της μ' ένα εργόχειρο¹ πάντα στο χέρι. Δίχως χαρά κι ελπίδα, δίχως κοινωνικές σχέσεις. Δίχως την ελάχιστη «ξεφάντωση». Η μητέρα μου δεν είχε δικαίωμα ούτε το σπίτι της να κυβερνήσει ούτε τα παιδιά της να μεγαλώσει όπως ήθελε. Μόνο που τα γεννούσε, τα τάζε και τα ξευχτούσε στις αρρώστιες τους...

Μέσα στη θλιβερή εκείνη φυλακή δεν άκουγες άλλο από αναστεναγμούς και δάκρυα. Κι όταν γύριζε ο πατέρας, ποτέ του δεν έβρισκε να πει έναν καλό λόγο, πάντα διαταγές, σκέτες διαταγές και απαγορεύσεις. Και ο θείος μου και ο αδελφός μου κανείς δε λογάριζε τις γυναίκες σαν ανθρώπινα όντα. Δεν καταδέχονταν να συζητούν μαζί μας, δε μας ενημέρωναν ποτέ για το τι σχεδίαζαν και πώς σκέπτονταν.

Δεν ξέρω αν καταλαβαίνεις, Ντορίτα μου, πόσο μεγάλη δυστυχία ήταν τότε να γεννηθείς γυναίκα και μάλιστα αρχόντισσα. Στέκομαι ιδιαίτερα στο ισόβιο κλειδωμα στο σπίτι, γιατί αυτή η φυλάκιση ήταν το πιο βάρβαρο δείγμα της γυναικείας σκλαβιάς. Να νιώθεις πως γεννήθηκες για κάτι άλλο, πως λαχταράς να γνωρίσεις ανθρώπους και να σε κρατούν χρόνια μέσα στα ίδια ψυχρά μισοσκότεινα δωμάτια πάντα μ' ένα εργόχειρο άχρηστο και ανιαρό στο χέρι. Αυτό το εργόχειρο ήταν ο ύψιστος προορισμός της αρχόντισσας γυναίκας και φυσικά ο γάμος, η τεκνοποιία και η κουζίνα.

---

¹ Δημιούργημα που φτιάχνεται με το χέρι (κέντημα, πλεκτό κλπ)

Από μικρό παιδί ένιωθα μια φλόγα να με καίει. Ήθελα να εκφραστώ, να γράψω. Πώς όμως; Γράμματα δεν ήξερα. Κανείς απ' τους υπεύθυνους για την αγωγή μου δεν είχε διάθεση να ικανοποιήσει τη λαχτάρα που ένιωθα για τα γράμματα. Παρακάλεσα κάποτε τη μητέρα μου, να μου δείξει αυτή τα λίγα γραμματάκια που ήξερε. Η καημενούλα έκανε προσπάθεια ν' ανταποκριθεί. Άρχισε από το «Άγιος ο Θεός, άγιος ισχυρός ... ». Αυτό το ελάχιστο που μπόρεσε να μου δώσει το άρπαξα και από τότε μόνη μου επιδόθηκα με τον ζήλο εφευρέτη, γιατί πραγματικά εφεύρισκα όσα εκείνη δεν ήξερε να μου εξηγήσει. Αυτό ήταν το πρώτο μου ξεκίνημα, μια και ο πατέρας μου και ο αδελφός μου ούτε ήθελαν ούτε καταδέχονταν να ασχοληθούν με τη μόρφωση ενός κοριτσιού.

Ωστόσο, μια φορά που ζήσαμε για λίγες μέρες με τον πατέρα μου στην εξοχή και δεν είχε πώς να περάσει την ώρα του, το βρήκε διασκεδαστικό να μου δείξει να διαβάζω ιταλικά. Ήταν σίγουρος πως δε θα καταλάβαινα και πολλά πράγματα. *Εγώ όμως άνοιξα μάτια και αυτιά και όλα τα πορτοπαράθυρα του μυαλού μου και ρούφηξα τη διδασκαλία του όπως το ξερό σφουγγάρι το νερό.* Από κει και πέρα τη γλώσσα την έμαθα με τη βοήθεια μιας «Μεθόδου εκμάθησης της Ιταλικής γλώσσας», που την ανακάλυψα στη βιβλιοθήκη. Ανασκουμπώθηκα² λοιπόν και άρχισα το επίμονο και τόσο απολαυστικό έργο της αυτομόρφωσης. Η χαρά και η ικανοποίησή μου ήταν τόση, θαρρείς και είχα ανακαλύψει χρυσωρυχείο. Έπεσα με τα μούτρα στις γραμματικές και στα συντακτικά και προχώρησα γρήγορα και στις δύο γλώσσες.

Αυτή η τόσο θερμή προσήλωσή μου στο διάβασμα φυσικό ήταν να με κάνει να παραμελώ το μισητό εργόχειρο, πράγμα που δυσαρέστησε τη μητέρα και τη γιαγιά μου. Πού ακούστηκε κορίτσι να παρατάει το εργόχειρο για διαβάσματα! Όσο όμως εκείνες μ' εμπόδιζαν, τόσο φούντωνε μέσα μου η φλόγα για μάθηση. Ήθελα να τους πω, τι κατάλαβαν αυτές που έμειναν τυφλές μέσα στο μαύρο σκοτάδι της αμάθειας. Μα πού να το αποτολμήσω. Εδώ δεν είπα κάτι πολύ πιο ανεκτό: «Αφού δε μου φέρνετε δάσκαλο, αφήστε με τουλάχιστο να μελετάω ένα δυο ώρες μοναχή μου». Έτσι τα διαβάσματα γίνονταν κρυφά σαν να έκανα κάποια κακή πράξη.

Ένα βράδυ μ' ανακάλυψε ο πατέρας μου ριγμένη στο διάβασμα. Για κακή μου τύχη είχα ξεχάσει να βάλω αποβραδής μέσα το κλουβί με το καναρίνι. Με πρόσχημα τη μικρή αυτή παράλειψη άρχισε να φωνάζει και να με μαλώνει και να λέει πως τα γράμματα «εσκότισαν»³ το μυαλό μου και με κάναν να ξεχνώ τα καθήκοντά μου. Αυτό με πλήγωσε και με φόβισε γιατί σκέφτηκα πως ό,τι στραβό θα έκανα από δω και πέρα, για όλα θα φταίγανε τα γράμματα.

Ήμουν δεκάξι χρονών, όταν ήρθε στο σπίτι μας να επισκεφτεί τη μητέρα μου ο ιερομόναχος Θεοδόσιος Δημάδης, ο οποίος ήταν γνωστός για την εξαιρετική του μόρφωση. Όταν έμαθε τη λαχτάρα που είχα για μάθηση, μου είπε να φέρω μολύβι

---

² Σηκώνω τα μανίκια ψηλά, για να κάνω μια δουλειά

³ Ζάλισαν το μυαλό

και χαρτί. Μ' εξέτασε για λίγο και κατάλαβα πως ευχαριστήθηκε από τις γνώσεις μου. Βρήκε πως έχω δημιουργικό μυαλό και πως αξίζει να ασχοληθεί με τη μόρφωσή μου.

Για μένα τα μαθήματα του Δημάδη ήταν ό,τι το φως για τον τυφλό που αναβλέπει. Είχε ένα ελεύθερο μυαλό που μ' έκανε να επικοινωνώ μ' έναν άγνωστο κόσμο ταιριαστό με της ψυχής και του νου μου τις ανησυχίες. Αργότερα έμαθα πως ήταν μνημένος και στη Φιλική Εταιρία. Ωστόσο, αναγκάστηκα να στερηθώ τα μαθήματά του, όχι επειδή τον έδιωξε ο πατέρας, αλλά επειδή ο δάσκαλος έπρεπε να μετακομίσει στην Κέρκυρα. Τον συνάντησα, βέβαια, άλλη μια φορά. Ξημέρωνε θυμάμαι 25 Μαρτίου του 1821, ανήμερα Ευαγγελισμού. Ερχόταν να μας αναγγείλει τη μεγάλη είδηση του εθνικού ξεσηκωμού.

Μικρή μου Ντορίτα, εσύ είσαι πολύ τυχερή. Βλέπεις πόσο διαφορετική ήταν η δική μου ζωή από τη δική σου; Πόσο θα 'θελα να ξαναζούσα. Να γινόμουνα εσύ. Να πετούσα από το κορμί μου τούτα τα παλιά, ασφυκτικά ρούχα της δουλείας, να φόραγα τζιν, ν' αποκτούσα μια νέα αντίληψη ζωής, να χόρευα, να χόρταινα γέλιο, ξέγνοιαστο γέλιο, νεανικό. Ν' αγωνίζομαι για ιδανικά με τα νιάτα της γενιάς σου. Να σπουδάζω σε Πανεπιστήμια, να διαβάζω όσο θέλω, να γράφω έργα θεατρικά, μυθιστορήματα.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Γράψτε δικά σας λόγια την περίληψη του πιο πάνω κειμένου σε 100 περίπου λέξεις. (10 μονάδες)

---

2. Ποια ήταν η ζωή και η συμπεριφορά των ανδρών της οικογένειας (πατέρας, αδελφός, θείος); (6 μονάδες)

---

3. «Δεν ξέρω αν καταλαβαίνεις πόσο μεγάλη δυστυχία ήταν τότε να γεννηθείς γυναίκα και μάλιστα αρχόντισσα». Για ποιους λόγους νομίζετε η Ελισάβετ νιώθει έτσι; (8 μονάδες)

---

4. Πιστεύετε υπάρχει διαφορά σήμερα ανάμεσα στη ζωή του άνδρα και της γυναίκας; Δικαιολογήστε την απάντησή σας. (5 μονάδες)

---

5. Εξηγήστε τις ακόλουθες μεταφορικές φράσεις. (6 μονάδες)

Εγώ όμως άνοιξα μάτια και αυτιά και όλα τα πορτοπαράθυρα του μυαλού μου.

Ρούφηξα τη διδασκαλία του όπως το ξερό σφουγγάρι το νερό.

Για μένα τα μαθήματα του Δημάδη ήταν ό,τι το φως για τον τυφλό που αναβλέπει.

---

6. Κυκλώστε το σωστό. (3 μονάδες)

(α) Για τη γιαγιά και τη μητέρα πιο σημαντικό είναι:

- Η μόρφωση
- Το εργόχειρο
- Να παλεύουν για την προσωπική τους ευτυχία

(β) Ο πατέρας:

- Δε δίδαξε ποτέ την κόρη του
- Έκανε πολλά μαθήματα στην κόρη του
- Έκανε μια φορά μάθημα Ιταλικών στην κόρη του

(γ) Ο ιερομόναχος Δημάδης σταμάτησε να διδάσκει την Ελισάβετ:

- Όταν μετακόμισε στην Κέρκυρα
- Όταν τον έδιωξε ο πατέρας
- Όταν μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία

7. Τι γιορτάζει ο Ελληνισμός την 25^η Μαρτίου; (2 μονάδες)

Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ (30 ΜΟΝΑΔΕΣ)

1. Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με τον κατάλληλο μονολεκτικό τύπο του συγκριτικού ή του υπερθετικού βαθμού των επιθέτων και των επιρρημάτων που βρίσκονται στις παρενθέσεις. (6 μονάδες)

- Η κοπέλα αυτή, με ..... (λίγος) προετοιμασία, μπορεί να παρουσιάσει .....(επιτυχώς) την εκπομπή.
- Πολλοί υποστηρίζουν ότι το παθητικό κάπνισμα είναι ..... (κακός) από το ενεργητικό.
- Μας έδωσε ..... (σαφής) εξηγήσεις.
- Στην Κίνα έχουν κατασκευαστεί .....(ταχύς) ανελκυστήρες του κόσμου.
- Οι πυρκαγιές προκάλεσαν ..... (μεγάλος) καταστροφή στην περιοχή.

2. Συμπληρώστε τις προτάσεις βάζοντας τα ρήματα στον χρόνο που αναγράφεται στην παρένθεση και στο πρόσωπο που ταιριάζει. (6 μονάδες)

- Η αστυνομία .....(αναζητώ, μέλλοντας στιγμιαίος) περισσότερα τεκμήρια.
- Αλέξη, δεν είναι σωστό που ..... (φορτώνομαι, παρακείμενος) όλες τις σακούλες με τα ψώνια.
- Στον νεροπόλεμο που έπαιζαν ο Γιάννης ..... (καταβρέχω, αόριστος) τον Βασίλη.
- Παιδιά, ... (προετοιμάζομαι, μέλλοντας εξακολουθητικός) για τη σχολική παράσταση για δύο μήνες. Σίγουρα θα είναι τέλειο το αποτέλεσμα!
- Ο ταχυδρόμος ..... (παραδίδω, υπερσυντέλικος) το δέμα στον παραλήπτη.
- Η μαθήτρια ..... (φταίω, παρατατικός), γι' αυτό αποφάσισε να παραδεχτεί την ενοχή της.

3. Συμπληρώστε τα κενά γράφοντας το ουσιαστικό και το επίθετο της παρένθεσης στον σωστό τύπο. (14 μονάδες)

- Το ντύσιμο για το γραφείο πρέπει να είναι κομψό και ..... (ευπρεπής).
- Οι ..... (ο όροφος) του κτηρίου είναι δώδεκα.
- Ένα έθνος δεν πρέπει να οδηγείται στη λήθη του ιστορικού ..... (το παρελθόν)
- Η ξεναγός τους ενημέρωσε για την ιστορία του ..... (μυστηριώδης) Φαραώ της Αιγύπτου.
- Πρέπει να ετοιμαστούν άμεσα οι ..... (η πρόσκληση) για την εκδήλωση.
- Στη διαφήμιση πρωταγωνιστούσαν δύο ..... (γαλανομάτης) μαθητές και δύο ..... (σγουρομάλλης) κορίτσια.
- Η είδηση του ..... (το γεγονός) της γέννησης του Χριστού έφτασε ως τα ..... (το πέρας) του κόσμου.
- Τα.....(το μήκος) των .....(η διάμετρος) των τριών κύκλων που μετρήσατε δεν ήταν ίσα. Μετρήστε πιο προσεκτικά!
- Κάθε χρόνο στα ανθεστήρια που γιορτάζονταν στην πόλη μας εκλεγόταν η βασίλισσα των ..... (το άνθος).
- Η σχολική κοινότητα καταδικάζει όλες τις ακραίες ενέργειες των ..... (ο ταραξίας) που καταστρέφουν την περιουσία του σχολείου και σπιλώνουν την παιδεία.
- Θα δανειστώ το βιβλίο με το ..... (βυσσινής) εξώφυλλο.

4. Μεταφέρω τις παρακάτω προτάσεις από την ενεργητική στην παθητική φωνή και από την παθητική στην ενεργητική φωνή. (4 μονάδες)

- Ο δημοφιλής αρχιμάγειρας ετοιμάζει το φαγητό στο εστιατόριο.

- Η κατασκευή της πυραμίδας του Λούβρου είχε ολοκληρωθεί από έναν σπουδαίο αρχιτέκτονα.

- Οι περισσότεροι καθηγητές τον χαρακτήριζαν ως ιδιοφυΐα.

- Το ζευγάρι δεν προσκάλεσε όλους τους συγγενείς στο γαμήλιο δείπνο.

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ (10 ΜΟΝΑΔΕΣ)

1. Δίνω ένα συνώνυμο για την κάθε λέξη που ακολουθεί. (3 μονάδες)

- καταθλιπτικό: _____
- ξεφάντωση: _____
- προσήλωση: _____

2. Γράφω ένα παράγωγο ουσιαστικό για την κάθε λέξη που ακολουθεί.

(3 μονάδες)

- αντιστεκόμουν: _____
- να εκφραστώ: _____
- αγωνίζομαι: _____

3. Συμπληρώνω τα κενά με τα αντίθετα των λέξεων που βρίσκονται στις παρενθέσεις. (4 μονάδες)

- Είναι _____ (απρόσιτος), εύκολα πλησιάζει τους άλλους ανθρώπους και κερδίζει τις εντυπώσεις.
- Αυτό το βιβλίο μου φαίνεται πολύ _____ (ανιαρό), ανυπομονώ να το διαβάσω.
- Οι γονείς μου δε μου _____ (απαγορεύω) να μένω αργά έξω από το σπίτι.
- Δεν είχε εμπιστοσύνη στους συνεργάτες του, τον έκαναν να νιώθει _____ (σιγουριά).

ΠΡΟΣΟΧΗ

Πριν παραδώσω το γραπτό μου, ελέγχω ότι:

1. Έχω γράψει το ονοματεπώνυμό μου!
2. Έχω απαντήσει όλες τις ερωτήσεις!
3. Έχω διαβάσει τις απαντήσεις μου μία-μία προσεκτικά!

ΤΕΛΟΣ